

Kasanayan Sa Pamamahala Ng Impormasyon Bilang Midyeter Sa Ugnayan Ng Sosyal Midya at Pag-Uugali Sa Pagkatuto Ng Wikang Filipino Ng Mga Mag-Aaral

Roxan C. Ortiz

Abstract. Ang kasalukuyang pag-aaral ay gumagamit ng non-experimental na quantitative na disenyo gamit ang pamamaraan sa Mediation nina Baron at Kenny (1986) sa pananaliksik upang masuri ang epekto ng kasanayan sa pamamahala ng impormasyon bilang midyeter sa ugnayan ng sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral. Ang mga napiling kalahok ng mananaliksik sa kasalukuyang pag-aaral ay ang isang daan at limampung (150) mag-aaral sa antas ng junior high school sa Mati South District, Mati City. Sa kabilang banda, natuklasan ng mananaliksik na ang antas ng sosyal midya, pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino, kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng mga mag-aaral ay nasa mataas na antas. Samantala, natuklasan sa pag-aaral na mayroong makabuluhang ugnayan sa pagitan ng sosyal midya, pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino, kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng mga mag-aaral sa Mati South District, Mati City. Panghuli, napag-alaman ng mananaliksik na ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay mag makabuluhang epekto bilang midyeter sa ugnayan ng sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral sa Mati South District, Mati City.

KEY WORDS

1. Pagtuturo sa asignaturang Filipino
2. Kasanayan sa pamamahala ng impormasyon
3. sosyal midya

Date Received: October 05, 2024 — Date Reviewed: November 10, 2024 — Date Published: December 10, 2024

1. Panimula

Ang negatibong pag-uugali sa pagkatuto ng wika ng mga mag-aaral ay isang seryosong isyu na maaaring magresulta sa mababang antas ng pagganap at interes sa mga aralin, partikular na sa wikang Filipino. Ang mga mag-aaral na may ganitong negatibong pag-uugali ay madalas na nawawalan ng motibasyon na matuto at nahihirapan na magamit ang wika sa praktikal na konteksto. Sa panahon ngayon, ang paggamit ng sosyal midya ay may malaking impluwensya sa pag-uugali at pananaw ng mga mag-aaral, ngunit may mga pagkakataon na nagdudulot ito ng negatibong epekto sa kanilang pagkatuto. Kaya't mahalaga ang pagsasagawa ng pananaliksik ukol sa kasanayan sa pamamahala ng impormasyon bilang midyeter sa ugnayan ng sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino. Ang ganitong pag-aaral ay makakatulong na mas maunawaan ang mga salik na nakakaapekto sa pagkatuto ng wika at magbigay ng konkreong solusyon upang mapabuti ang pagtuturo at pagkatuto sa loob

ng silid-aralan. Ang negatibong pag-uugali sa pagkatuto ng wika ng mga mag-aaral ay isang lumalaking isyu, lalo na sa konteksto ng pagtuturo ng wikang Espanyol at iba pang banyagang wika. Ayon kina Gonzalez at Knight (2021), maraming mag-aaral ang nagkakaroon ng negatibong pananaw sa pagkatuto ng mga banyagang wika dahil sa kakulangan ng pagkakakilanlan sa mga wika at kultura na itinuturo sa mga paaralan. Dagdag pa rito, binanggit ni Stuart (2020) na ang mababang antas ng pagpapahalaga sa bilingualismo ay nagiging sanhi ng kawalan ng interes at negatibong pag-uugali ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng wika, na nagreresulta sa mahinang pagganap at limitadong kakayahan sa paggamit ng wika. Sa UK, ang negatibong pag-uugali sa pagkatuto ng wika ay nakaugat sa mga isyu ng etnisidad at identidad. Ayon kina Crawley at Cheung (2019), ang mga mag-aaral na may lahing Asyano at iba pang minorya ay madalas na nakakaranas ng diskriminasyon at pangmamaliit, na nagiging sanhi ng kanilang kawalan ng motibasyon na pag-aralan ang kanilang sariling wika o iba pang banyagang wika. Samantala, ipinakita rin ng pag-aaral ni Edwards (2020) na ang mababang antas ng suporta mula sa mga paaralan at kakulangan ng mga makabagong pamamaraan sa pagtuturo ay nag-aambag sa negatibong pananaw ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng wika, na nagiging hadlang sa kanilang akademikong pag-unlad. Sa mga bansang Asyano, tulad ng Japan at South Korea, ang negatibong pag-uugali sa pagkatuto ng wika ay kadalasang inuugnay sa sobrang presyon mula sa mga magulang at lipunan na magtagumpay sa akademiko. Ayon kina Lee at Nakamura (2020), ang mataas na pamantayan at pag-asang ipinapataw sa mga mag-aaral ay nagiging sanhi ng stress at anxiety, na nagreresulta sa kanilang kawalan ng interes at negatibong pagtingin sa pagkatuto ng mga banyagang wika. Dagdag pa rito, binanggit nina Kim at Park (2019) na ang traditional na pamamaraan ng pagtuturo at ang focus sa pagsasaulo ng mga grammar rules ay

nagdudulot ng kabiguan sa mga mag-aaral na makuha ang kasiyahan at praktikal na paggamit ng wika, na nagreresulta sa kanilang negatibong pag-uugali sa pagkatuto. Sa Pilipinas, ang negatibong pag-uugali sa pagkatuto ng wika, partikular sa Filipino at Ingles, ay kadalasang inuugnay sa kakulangan ng interes at motibasyon ng mga mag-aaral. Ayon kina Santiago at Cruz (2020), maraming mag-aaral ang nagkakaroon ng negatibong pananaw sa pag-aaral ng Filipino dahil sa kanilang pananaw na hindi ito mahalaga sa kanilang hinaharap na karera, lalo na't mas pinahahalagahan ang Ingles sa mga akademikong setting. Dagdag pa rito, binanggit ni Martinez (2019) na ang masalimuot na sistema ng edukasyon, kasama ang kakulangan ng mga modernong materyales at epektibong pamamaraan ng pagtuturo, ay nagdudulot ng kawalan ng interes ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng wika, na nagreresulta sa mababang antas ng kasanayan at pagganap. Sa rehiyon ng Davao, ang negatibong pag-uugali sa pagkatuto ng wika ay lalong pinalala ng mga sosyo-ekonomikong hamon at pagkakahiwalay ng mga komunidad sa mga rural na lugar. Ayon kina Navarro at Villanueva (2021), ang mga mag-aaral sa mga liblib na lugar ng Davao ay madalas na nagkakaroon ng negatibong pananaw sa pag-aaral ng Filipino at Ingles dahil sa limitadong access sa mga aklat at iba pang materyales na pang-edukasyon, pati na rin sa kakulangan ng sapat na pagsasanay para sa mga guro. Sinusuportahan ito ng pag-aaral ni Lim (2020), na nagsasabing ang mga mag-aaral sa Davao ay nahihirapan sa pagkatuto ng wika dahil sa kanilang limitadong exposure sa mga kapaligirang nagsasalita ng Filipino at Ingles, na nagdudulot ng mababang kumpiyansa at interes sa pag-aaral ng mga wikang ito. Ang kasalukuyang pananaliksik ukol sa ugnayan ng social media at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ay limitado at kadalasang nakatuon lamang sa direktang epekto ng social media sa mga mag-aaral. Bagaman may mga pag-aaral na nagpa-

pakita ng negatibong epekto ng social media sa akademikong pagganap, kulang pa rin ang mga pananaliksik na sumisiyasat sa mga posibleng mediating factors tulad ng kasanayan sa pamamahala ng impormasyon. Sa konteksto ng Pilipinas, partikular na sa mga wikang katutubo gaya ng Filipino, hindi pa lubos na napag-aaralan kung paano maaaring maglaro ng papel ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon sa paghubog ng pag-uugali ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng wika. Ang kakulangan ng lokal na pag-aaral na ito ang nag-udyok sa mananaliksik na magsagawa ng isang mas masusing pagsusuri upang punan ang puwang na ito sa pananaliksik. Ang paggamit ng mediation analysis nina Baron at Kenny (1986) na may Sobel z-test ay mahalaga sa pag-aaral na ito dahil nagbibigay ito ng isang sistematikong paraan upang matukoy

kung ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay talagang gumaganap bilang midyeter sa ugnayan ng social media at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino. Sa pamamagitan ng mediation analysis, maaaring tukuyin kung ang epekto ng social media sa pag-uugali ng mga mag-aaral ay dumadaan sa isang indirect pathway, na sa kasong ito ay ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon. Ang Sobel z-test ay isang karagdagang hakbang upang kumpirmahin ang kahalagahan ng mediation effect at masiguradong hindi ito dahil lamang sa chance o random error. Ang paggamit ng ganitong uri ng pagsusuri ay nagbibigay-daan sa isang mas malalim na pag-unawa sa mga dinamika ng mga variable na pinag-aaralan, na mahalaga para sa pagbuo ng mga interbensyon at patakarang pang-edukasyon.

2. Pamamaraan ng Pananaliksik

Ang seksyon na ito ay naglalaman ng mga pamamaraan na ginamit ng mananaliksik sa pag-aaral. Ang mga pamamaraang ito ay ang mga sumusunod: disenyo ng pananaliksik, mga kalahok, instrumento ng pananaliksik, pamamaraan sa pagtitipon ng Datos, at pagsusuri sa Datos.

2.1. Disenyo ng Pananaliksik—Sa pag-aaral na ito, gumamit ang mananaliksik ng kwantitatibong pananaliksik, partikular ang deskriptibo-korelasyonal na teknika sa pamamagitan ng mediation analysis, upang mangalap ng datos, ideya, katotohanan, at impormasyon na may kaugnayan sa pag-aaral. Ayon kay Ahmad et al. (2019), ang mga metodolohiya at estratehiya ng kwantitatibong pananaliksik ay sistematiko at walang kinikilingang nangangalap at nagsusuri ng mga numerikal na datos upang maunawaan ang mga penomena, korelasyon, o mga trend. Ang mga pamamaraang ito ay gumagamit ng estadistikal na pagsusuri upang makuha ang mga pananaw at makagawa ng mga konklusyon mula sa datos. Ang kwantitatibong pananaliksik ay kinabibilangan ng pangangalap at pagsusuri ng numerikal na datos sa loob ng isang istrukturadong balangkas

upang masuri ang iba't ibang aspeto ng mga penomena, relasyon, o mga pattern. Ayon kay Mohajan (2020), ang mga deskriptibong teknika sa pananaliksik ay sumasaklaw sa mga pamamaraan na ginagamit upang ilarawan, obserbahan, at suriin ang mga katangian, pag-uugali, o penomena ng interes nang walang manipulasyon o impluwensya. Ang pangu-nahing layunin ay magbigay ng komprehensibong paglalarawan ng paksa na pinag-aaralan, na nakatuon sa paglalarawan ng kasalukuyang mga kalagayan sa halip na tuklasin ang sanhi. Bukod dito, ang deskriptibong pananaliksik ay nagpapahintulot sa mga mananaliksik na itala at ilarawan ang iba't ibang katangian, katangian, o tampok ng isang populasyon, grupo, o penomena, kasama na ang mga demograpikong detalye, pag-uugali, saloobin, at iba pang kaugnay na mga salik. Ayon kay Hassan (2024),

ang korelasyonal na disenyo ng pananaliksik ay isang uri ng hindi eksperimental na pananaliksik na ginagamit upang tuklasin ang relasyon sa pagitan ng dalawa o higit pang mga baryable. Ang pamamaraang ito ay kinabibilangan ng pagtataasa kung hanggang saan ang pagbabago sa isang baryable ay kasabay ng pagbabago sa isa pa, nang hindi minamanipula ang alinman sa mga baryable. Ang layunin ay matukoy kung mayroong estadistikal na korelasyon sa pagitan ng mga baryable at maunawaan ang direksyon at lakas ng ugnayang ito. Ang korelasyonal na pananaliksik ay nagsisilbing mahalagang kasangkapan sa pag-unlad ng kaalaman sa iba't ibang larangan sa pamamagitan ng pagtuklas ng mga koneksyon sa pagitan ng mga baryable, pagbuo ng mga hypothesis, at pagbibigay ng impormasyon sa mga praktikal na aplikasyon at interbensyon. Bukod dito, ayon kina Jérolon et al. (2021), ang mediation analysis ay isang estadistikal na metodo na ginagamit upang imbestigahan ang proseso kung saan ang isang baryable ay nakakaimpluwensya sa isa pa sa pamamagitan ng isang interbensyon na baryable, na kilala bilang mediator. Sa madaling salita, ito ay nag-iimbestiga sa hindi direktang epekto ng isang malayang baryabol sa isang di-malayang baryabol sa pamamagitan ng isang pangatlong baryabol. Ang pangunahing layunin ng mediation analysis ay matukoy kung hanggang saan ang relasyon sa pagitan ng malaya at di-malayang baryabol ay ipinaliwanag ng mediator. Ang pamamaraang ito ay karaniwang ginagamit sa pananaliksik upang maunawaan ang mga mekanismo o daanan kung paano nakakaapekto ang mga baryable. Sa pamamagitan ng pagkilala at pagsusukat ng hindi direktang epekto na napapagitna ng isa o higit pang mga baryabol, maaaring magkaroon ng mas malalim na pag-unawa ang mga mananaliksik sa mga mekanismong sanhi na nangyayari sa loob ng isang penomena. Ang korelasyonal na pagsusuri na may mediation approach ay angkop kapag ang mga mananaliksik ay naglalayong tuklasin ang

mga ugnayan sa pagitan ng mga baryabol at maunawaan ang mga mekanismong nasa likod nito. Sa kontekstong ito, kung ang layunin ay imbestigahan kung paano ang pamamahala ng impormasyon ay nakakapagmedya sa relasyon sa pagitan ng sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino, ang korelasyonal na approach ay maaaring magbigay ng mahahalagang pananaw sa mga kompleks na dinamika na ito.

2.2. *Kalahok sa Pananaliksik*—Ang mga napiling kalahok ng mananaliksik sa kasalukuyang pag-aaral ay ang isang daan at limampong (150) mag-aaral sa antas ng Junior High School sa iilang paaralan sa Mati South District, Mati City. Lahat ng mag-aaral sa antas ng Junior High School ang inaasahan ng mananaliksik na napili bilang mga kalahok sa gagawing pag-aaral ay batay sa bilang na lalabas sa pamamagitan ng pormula ni Slovin. Ang stratified random sampling na pamamaraan ay gagamitin sa pagtukoy ng bilang ng mga kalahok. Sa stratified random sampling, ang bawat miyembro ng populasyon ay may pantay na pagkakataon na mapili (Pandey, 2015). Ang mga mag-aaral sa itaas ay napili para sa pag-aaral na ito sapagkat sila ay may sapat na gulang upang masagot ang inihandang palatanungan. Pinili ng mananaliksik ang mga mag-aaral sa antas ng Junior High School dahil aktibo silang nakikibahagi sa Facebook, Twitters, at mga online game. Gayundin, ang mga mag-aaral na iyon ay gumugugol ng mas maraming oras sa sosyal medya sa halip na pag-aralan ang kanilang mga tala.

2.3. *Instrumento ng Pananaliksik*—Ang instrumento sa pananaliksik na ginamit sa pag-aaral ay iaangkop at babaguhin upang umangkop sa kasalukuyang pagsisiyasat. Ito ay sinubukan sa isang kalapit na paaralan upang matiyak ang panloob na pagkakaparepareho ng mga palatanungan. Para sa pagmamarka ng instrumento, ang pag-scale ay ginawa sa pamamagitan ng pagkakaroon ng kalahati ng halaga ng

5 bilang average na cut-off point o patas na antas, na may isang pare-parehong agwat na 0.80. Ang instrumento sa kasalukuyang pananaliksik ay nahahati sa dalawang bahagi. Ang unang bahagi ay tungkol sa pakikipag-ugnay sa sosyal midya ng mga mag-aaral sa baitang ng Junior Hayskul na halaw mula kina Chai at Fan (2018) tungkol sa Pakikipag-ugnayan sa Sosyal Midya na nakatuon sa paggamit ng Facebook at Twit-

ter. Ang talatanungan na ito ay may pahayag na nahahati ayon sa intensyon sa pag-gamit, pananaw sa kahalagahan ng paggamit, pananaw sa kadalian sa paggamit, hamon, nakapaligid, pagpapalawak, at pagkuha sa pananaw. Bilang gabay sa pagtukoy sa antas ng pakikipag-ugnayan sa sosyal midya, ginamit ng mananaliksik ang hanay ng mga paraan, paglalarawan at interpretasyon tulad ng ipinakita sa ibaba:

Saklaw ng Sukat: Pakikipag-ugnayan sa Sosyal Midya sa Loob ng Klase

Saklaw ng Sukat	Antas	Interpretasyon
4.20 - 5.00	Pinakamataas	Ang pakikipag-ugnayan sa sosyal midya ay palaging nangyayari sa loob ng klase.
3.40 - 4.19	Mataas	Ang pakikipag-ugnayan sa sosyal midya ay madalas na nangyayari sa loob ng klase.
2.60 - 3.39	Katamtaman	Ang pakikipag-ugnayan sa sosyal midya ay paminsan-minsan na nangyayari sa loob ng klase.
1.80 - 2.59	Mababa	Ang pakikipag-ugnayan sa sosyal midya ay bihirang nangyayari sa loob ng klase.
1.00 - 1.79	Pinakamababa	Ang pakikipag-ugnayan sa sosyal midya ay hindi nangyayari sa loob ng klase.

2.4. *Hakbang sa Paglikom ng Datos*— Ang mga sumusunod ay ang mga hakbang na isasaalang-alang ng mananaliksik sa pagsasagawa ng pag-aaral pagkatapos ng pagpapatunay ng talatanungan. Pahintulot sa Pagsasagawa ng Pag-aaral. Pangunahing hakbang na gagawin ng mananaliksik ay ang pahingi ng permiso na magsasagawa ng pag-aaral sa pamamagitan ng isang sulat ng pag-endorso mula sa dekano ng Paaralang Gradwado. Ang sulat ng pag-endorso ay ididikit sa mga liham ng pahintulot na ipapadala sa mga tagapangasiwa ng mga paaralan sa Mati

South District, Mati City para sa pahintulot na magsagawa ng pag-aaral. Susunod na hakbang ay ang pagkuha ang pahintulot mula sa kaukulang personahe, ipapamahagi ng mananaliksik ang instrumento ng pananaliksik sa mga kalahok. Pagsasagawa ng Pag-aaral. Titiyakin ng mananaliksik na ang mga respondente ay hindi napahamak sa anumang paraan. Bukod dito, ang talatanungan na gagamitin sa pag-aaral na ito ay hindi naglalaman ng anumang nakakahiya o hindi katanggap-tanggap na mga pahayag na nakakasakit sa mga kalahok ng pag-aaral. Pagusuri ng Datos. Pagkatapos makalap ang mga data sa pamamagitan ng sarbey, ay isinagawa

Saklaw ng Sukat: Pag-uugali sa Pagkatuto ng Wikang Filipino ng mga Mag-aaral

Saklaw ng Sukat	Antas	Interpretasyon
4.20 - 5.00	Pinakamataas	Ang pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ay palaging mapapansin sa mga mag-aaral.
3.40 - 4.19	Mataas	Ang pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ay madalas na mapapansin sa mga mag-aaral.
2.60 - 3.39	Katamtaman	Ang pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ay pamisan-minsan na mapapansin sa mga mag-aaral.
1.80 - 2.59	Mababa	Ang pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ay bihirang mapapansin sa mga mag-aaral.
1.00 - 1.79	Pinakamababa	Ang pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ay hindi mapapansin sa mga mag-aaral.

ang pag-encode ng mga datos. Ginamit ng manualiksik ang SPSS upang mabigyan ng kabu-
luhan ang nasuring mga datos.

2.5. *Pagsusuri sa Datos*—Ang sumusunod na instrumentong estadistika ay ginamit ng manualiksik sa pag-aanalisa ng mga datos. Mean. Ito ay ginamit upang masuri ang antas ng pakikipag-ugnayan sa sosyal midya, antas ng pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino, at kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng mga mag-aaral. Baron and Kenny’s (1986) Method of Analysis. Ito ay gagamitin upang matukoy ang makabuluhang epekto ng kasanayan sa pamamahala ng impormasyon sa ugnayan ng pakikipag-ugnayan sa sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral.

3. Resulta at Talakayan

Inilalahad ng kabanatang ito ang mga resulta at talakayan na nabuo mula sa nakalap na data. Samakatuwid, ang ayos paglalahad ay naayon sa sumusunod: Antas ng pakikipag-ugnayan sa sosyal midya, pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino, at kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng mga mag-aaral; makabuluhang ugnayan sa pagitan ng pakikipag-ugnayan sa

Saklaw ng Sukat: Kasanayan sa Pamamahala ng Impormasyon ng mga Mag-aaral

Saklaw ng Sukat	Antas	Interpretasyon
4.20 - 5.00	Pinakamataas	Ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay palaging mapapansin sa mga mag-aaral.
3.40 - 4.19	Mataas	Ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay madalas na mapapansin sa mga mag-aaral.
2.60 - 3.39	Katamtaman	Ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay pamisan-minsan na mapapansin sa mga mag-aaral.
1.80 - 2.59	Mababa	Ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay bihirang mapapansin sa mga mag-aaral.
1.00 - 1.79	Pinakamababa	Ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay hindi mapapansin sa mga mag-aaral.

sosyal midya, pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino, at kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng mga mag-aaral; at ang epekto ng kasanayan sa pamamahala ng impormasyon bilang midyeter sa ugnayan sa pagitan ng pakikipag-ugnayan sa sosyal midya, pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral.

Ang mga hamon sa paggamit ng sosyal midya ay nagiging pagkakataon upang mapalakas ang digital literacy ng mga mag-aaral. Ang tamang gabay sa paggamit ng teknolohiya ay mahalaga upang matulungan silang maging mas handa sa mga pangmatagalang hamon at pagkakataon sa digital na mundo. Ayon kina Hartnup et al. (2018), ang mga teknolohikal na hamon ng social media ay nagbibigay-daan sa pagpapalawak ng edukasyon sa digital literacy. Ang pagtuturo sa mga mag-aaral ng wastong paggamit ng teknolohiya at pagsusuri ng impormasyon online ay mahalaga para sa kaniyang pangmatagalang pagkatuto. Pagpapalawak. Ang pakikipag-ugnayan sa sosyal midya ng mga mag-aaral ayon sa nagpapalawak ay nabibilang sa mataas na antas dahil sa nagkamit ito ng markang 3.84. Ang malawak na access sa impormasyon sa pamamagitan ng sosyal midya ay nagbubukas ng mas maraming oportunidad para sa mga mag-aaral at guro na makakuha ng kaalaman, na nagdudulot ng mas mataas na antas ng pagkatuto at pag-unawa. Ayon kay Barrot (2021), ang paggamit ng social media ay nagpapalawak ng access sa iba't ibang uri ng impormasyon at karanasan, na nagpapalalim at nagpapabisa sa proseso ng pag-aaral. Samantala isinasaad sa categoryang Pagpapalawak na ang mga aytem ay nakakuha ng marka mula 3.76 hanggang 3.92. Ang aytem na “Nagpa-

palago ng sariling karanasan” ay nagkamit ng markang 3.92 na katumbas sa mataas na antas, habang ang aytem na “Nakatutulong ang sosyal midya na makahanap ng bagong oportunidad na malinang ang mga nakatagong kakayahan” ay nagkamit ng markang 3.76 o katumbas sa mataas na antas. Ang sosyal midya ay nagsisilbing plataporma para sa mga mag-aaral upang makipag-ugnayan at matuto mula sa iba’t ibang

tao at ideya, na nagreresulta sa mas malawak na kaalaman at pag-unawa. Ang prosesong ito ay nagpapalakas sa kanilang kakayahan sa kritikal na pag-iisip at intelektwal na pag-unlad. Ayon kay Alsaadat (2018), ang sosyal midya ay nag-aalok ng mga pagkakataon para masusing pag-aralan at suriin ang mga bagong konsepto at ideya, na nagpapalawak sa kanilang pang-unawa sa iba’t ibang larangan ng kaalaman.

Talahanayan 1. Pakikipag-ugnayan sa Sosyal Midya kung Susuriin ayon sa Pagpapalawak

Mga Pahayag	Marka	Interpretasyon
Pagkatuto ng bagong mga kasanayan mula sa iba’t ibang larangan sa internet.	3.84	Mataas
Nakatutulong ang sosyal midya na makahanap ng bagong oportunidad na malinang ang mga nakatagong kakayahan.	3.76	Mataas
Nagpapalago ng sariling karanasan.	3.92	Mataas
Pangkalahatang Marka	3.84	Mataas

Makikita sa talahanayan 2 ang antas ng pag-uugali ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng wikang Filipino. Tulad ng ipinapakita sa talahanayan, ang pag-uugali ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng wikang Filipino ay nagkamit ng pangkalahatang markang 3.71, katumbas sa mataas na deskriptiv na paglalarawan. Ang mataas na antas ng motibasyon ay nagbibigay ng lakas ng loob sa mga mag-aaral na harapin ang mga hamon sa pag-aaral, at nagtutulak sa kanila na maglaan ng mas maraming oras at pagsusumikap upang maabot ang kanilang mga layunin sa pagpapaunlad ng kanilang kasanayan sa Filipino. Ang ganitong pag-uugali ay nag-

papabuti sa kanilang pagtutok at pagpapalakas ng kanilang mga kakayahan sa wika, na nagreresulta sa mas mataas na antas ng tagumpay sa kanilang pag-aaral. Ito ay sumasang-ayon sa pananaw ni Wati (2018), ang positibong pag-uugali sa pagkatuto ng wika ay nagsisilbing pangunahing tagapagpalakas ng motibasyon ng mga mag-aaral. Kapag ang isang mag-aaral ay may determinasyon at interes sa pag-aaral ng wika, mas magiging masigasig siya sa pag-sisikap na matuto. Ang mataas na motibasyon ay nag-uudyok sa mga mag-aaral na maglaan ng mas maraming oras at pagsusumikap sa kanilang pag-aaral.

Talahanayan 2. Pag-uugali sa Pagkatuto ng Wikang Filipino ng mga Mag-aaral

Indikeytor	Marka	Interpretasyon
Paniniwala	3.68	Mataas
Pagpapahalaga	3.63	Mataas
Kamalayan	3.80	Mataas
Emosyon	3.74	Mataas
Marka	3.71	Mataas

Ang mga resulta sa pagsusuri sa ugnayan ng sosyal midya, kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng ay ipinakita sa Talahanayan 3. Ang Bivariate Correlation gamit ang Pearson Product Moment Correlation ay ginamit upang matukoy ang kaugnayan sa mga baryabol na nabanggit. Inilahad sa Talahanayan 15 ang makabuluhang ugnayan ang sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral. Ipinapakita sa talahanayan na ang pangkalahatang p-value na 0.000 ay nagsasaad ng makabuluhang ugnayan ng dalawang baryabol sa 0.05 na antas ng kabuluhan. Dagdag pa, ipinapaliwanag ng correlation coefficient, $r = 0.325$, na sa bawat pagbabago sa pakikipag-ugnayan sa sosyal midya ay may katumbas na katamtamang pagbabago sa pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino.

Talahanayan 3. Ugnayan ng Sosyal Midya at Pag-Uugali sa Pagkatuto ng Wikang Filipino, at Kasanayan sa Pamamahala ng Impormasyon ng mga Mag-aaral

Mga Baryabol	Pag-Uugali sa Pagkatuto	Kasanayan sa Pamamahala ng Impormasyon
Sosyal Midya	0.325** (0.000)	0.605** (0.000)
Pag-Uugali sa Pagkatuto	1	0.556** (0.000)

***Significant at $p < 0.05$*

Ito ay nagpapakita ng pagtanggap sa ideya na ang aktibong pakikilahok sa mga online na komunidad at talakayan sa sosyal midya tungkol sa wikang Filipino ay maaaring magkaroon ng positibong epekto sa interes at motibasyon ng mga mag-aaral na pag-aralan ang wika. Ito ay sumasang-ayon sa pananaw nina Al-Qaysi et al. (2020) na ang aktibong pakikilahok sa mga online na komunidad at talakayan sa sosyal midya tungkol sa wikang Filipino ay maaaring magpalakas ng interes at motibasyon ng mga mag-aaral na pag-aralan ang wika. Ang mga positibong feedback at suporta mula sa kanilang mga kapwa mag-aaral at guro ay maaaring magbigay sa kanila ng inspirasyon na magpatuloy sa kanilang pag-aaral. Dagdag pa, inilahad rin Talahanayan 15 ang makabuluhang ugnayan ang sosyal midya at kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng mga mag-aaral. Ipinapakita sa talahanayan na ang pangkala-

hatang p-value na 0.000 ay nagsasaad ng makabuluhang ugnayan ng dalawang baryabol sa 0.05 na antas ng kabuluhan. Dagdag pa, ipinapaliwanag ng correlation coefficient, $r = 0.605$, na sa bawat pagbabago sa sosyal midya ay may katumbas na katamtamang pagbabago sa kasanayan sa pamamahala ng impormasyon. Ito ay sumasang-ayon sa ideya na ang sosyal midya ay may potensyal na maging isang mahalagang mapagkukunan ng impormasyon para sa mga mag-aaral. Pinapakita nito na sa pamamagitan ng mga online na grupo, forum, at iba pang mga platform, maaaring mabilis na makakuha ng impormasyon at makipag-ugnayan sa iba pang mga indibidwal na may kaalaman sa iba't ibang larangan. Ito ay sumasang-ayon sa ideya nina Bashir et al. (2021) na sosyal midya ay maaaring magbigay ng mas maraming mapagkukunan ng impormasyon at pagkakataon upang palawakin ang kanilang kaalaman. Sa pamamagitan ng mga online na grupo, forum, at iba pang mga platform, maaaring mabilis na makakuha ng impormasyon at makipag-ugnayan sa iba pang mga indibidwal na may kaalaman sa iba't ibang larangan. Panghuli, ipinapakita sa Talahanayan 15 ang makabuluhang ugnayan ng kasanayan sa pamamahala ng impormasyon at pag-uugali sa pagkatuto sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral. Ipinapakita sa talahanayan na ang pangkalahatang p-value na 0.000 ay nagsasaad ng makabuluhang ugnayan ng dalawang baryabol sa 0.05 na antas ng kabuluhan. Dagdag pa, ipinapaliwanag ng correlation coefficient, $r = 0.556$, na sa bawat pagbabago sa kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay may katumbas na katamtamang pagbabago sa pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino. Ito ay nagpapakita ng pagtanggap sa ideya na ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay hindi lamang nagbibigay ng access sa impormasyon kundi maaari

ring magturo sa mga mag-aaral ng kritikal na pag-iisip at pagsusuri ng impormasyon. Ipinapakita nito na ang tamang paggamit at pamamahala ng impormasyon ay naglalayong paunlarin ang kasanayan sa pag-iisip ng mga mag-aaral, lalo na sa pagtukoy at pagpili ng mga mapanuring impormasyon. Ito ay sumasang-ayon sa panukala nina kay Al-Jarrah et al. (2018) na ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay maaaring magturo sa mga mag-aaral ng kritikal na pag-iisip at pagsusuri ng impormasyon.

Epekto ng Kasanayan sa Pamamahala ng Impormasyon Bilang Midyeter sa Ugnayan Sosyal Midya at Pag-uugali Pagkatuto Ng Wikang Filipino ng mga Mag-Aaral

Ipinipresenta sa Talahanayan 4 ang resulta sa pagsusuri sa epekto ng pamamahala ng impormasyon bilang midyeter sa ugnayan sa pagitan ng sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral. Ipinapakita sa Talahanayan 16 na ang kabuoang epekto ng sosyal midya, bilang malayang baryabol, sa pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino, ang di-malayang baryabol ng pag-aaral, ay makabuluhan na mayroong estimate value na 0.751 at $p < 0.05$. Sa kabilang banda, makakita sa talahanayan na ang direktang epekto ng sosyal midya sa pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ay makabuluhan dahil sa estimate value na 0.393 at $p < 0.05$. Panghuli, makakita sa talahanayan na ang hindi direktang epekto ng sosyal midya sa pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ay makabuluhan dahil sa estimate value na 0.358 at $p < 0.05$. Kaya naman, partial mediation ang naganap. Kaya, ang hipotesis na walang makabuluhang epekto ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon bilang midyeter sa ugnayan ng sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral ay hindi tinanggap.

Talahanayan 4. Epekto ng Kasanayan sa Pamamahala ng Impormasyon Bilang Midyeter sa Ugnayan Sosyal Midya at Pag-uugali sa Pagkatuto ng Wikang Filipino ng mga Mag-Aaral

Uri ng Epekto	Path	Estimate	Std. Error	z-value	p-value
Hindi Directang Epekto	SM → KPI → PP	0.358	0.044	8.096	0.000
Directang Epekto	SM → PP	0.393	0.049	7.997	0.000
Kabuoang Epekto	SM → PP	0.751	0.050	14.967	0.000

Ratio Index = 0.4767

Idinagdag, ang talahanayan ay nagpapahiwatig ng mga resulta ng mediation analysis na isinagawa sa pagitan ng tatlong baryabol. Ang sukat ng epekto ay sumusukat kung gaano kalaki ang epekto ng mga kasanayan sa pamamahala ng impormasyon bilang midyeter sa sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral na maaaring maiugnay sa hindi direktang landas. Gaya ng ipinapakita sa Talaguhitan 2, ang ratio index na 0.4767 ay nagpapahiwatig na humigit-kumulang 47.67 porsyento ng kabuuang epekto ng malayang baryabol sa dimalayang baryabol ang dumadaan sa midyeter, at humigit-kumulang 52.33 porsyento ng kabuuang epekto ay direkta o mediated ng iba pang mga baryabol na hindi kasama sa modelo. Sa pamamagitan ng Mediation Analysis, ang modelong mediation na nabuo ay ipinapakita sa Talaguhitan 2. Ang makabuluhang epekto ng kasanayan sa pamamahala ng impormasyon bilang midyeter sa relasyon sa pagitan

ng sosyal midya at pag-uugali sa pagkatoto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral ay naiambag ng katotohanang mayroong isang relasyon sa mga baryabol na ito. Binigyang-diin sa pag-aaral na ito na ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay isang hindi maikakailang salik na may positibong epekto sa pagitan ng mga sosyal midya at pag-uugali sa pagkatoto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral. Ipinapakita nito na ang tamang paggamit at pamamahala ng impormasyon ay naglalayong paunlarin ang kakayahan ng mga mag-aaral na maging epektibong tagatanggap at tagaproseso ng impormasyon mula sa mga iba't ibang mapagkukunan, lalo na sa online na kapaligiran. Ito ay sumasang-ayon sa panukala nina Al-Rahmi et al. (2021), ang mahusay na kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay maaaring magturo sa mga mag-aaral kung paano nila maaring makahanap at mag-access ng karagdagang impormasyon tungkol sa pag-aaral ng wika sa pamamagitan ng sosyal midya.

4. Konklusyon at Rekomendasyon

Inilahad sa kabanatang ito ang pagtatapos at mga rekomendasyon ng pag-aaral. Ang mga konklusyon ay nakuha mula sa pagsusuri ng mga datos na nakalap mula sa pag-aaral.

4.1. *Mga Natuklasan*—Pangunahing layunin ng pag-aaral na matukoy ang epekto

ng kasanayan sa pamamahala ng impormasyon bilang midyeter sa ugnayan sa pagitan ng sosyal

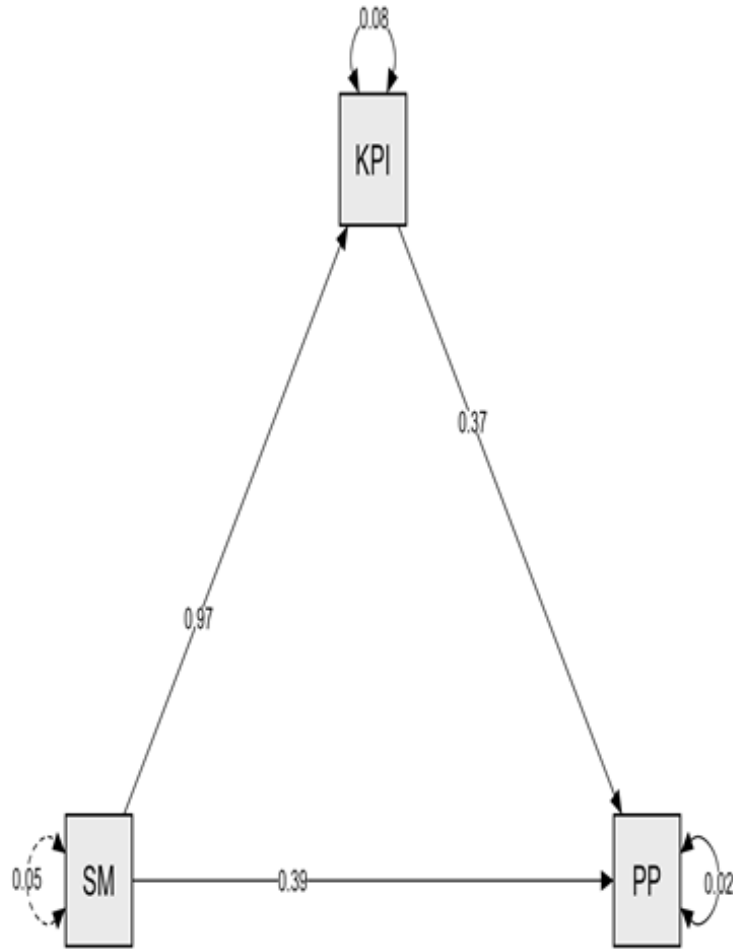

Fig. 1. Mediation Model

midya at pag-uugali sa pagkatoto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral na gumagamit ng non-experimental na quantitative na disenyo gamit ang structural equation modeling sa pamamagitan ng mediation analysis. Pinili ng mananaliksik ang 150 na mga mag-aaral sa antas ng junior high school sa Mati South District, Mati City bilang mga kalahok ng pag-aaral sa pamamagitan ng stratified random sampling na pamamaraan. Ginamit ng mananaliksik ang binago at pinahusay na inangkop na mga talatungang sa sarbey na nasubok sa isang kalapit na paaralan upang matiyak ang mataas na pagiging maaasahan at panloob na pagkakaparepareho ng mga aytem sa instrumento. Ang sosyal midya ng mga mag-aaral sa Mati South District, Mati City ay nakakuha ng markang 3.88, katumbas sa mataas na marka dahil sila ay kadalasang kadalasang gumagamit ng sosyal midya upang kumonekta, magbahagi, makipag-usap, magtatag o mapanatili ang koneksyon sa iba para sa akademiko, aliwan, at pakikisalamuha. Dagdag pa ang sosyal midya ayon sa intensyon sa paggamit, pananaw sa kahalagahan ng paggamit, pananaw sa kadalihan sa paggamit, hamon, nakapaligid, nagpapalawak, at pagkuha sa pananaw ay nagkamit ng average na markang 4.02, 3.94, 3.94, 3.85, 3.82, 3.84, at 3.76, ayon sa pagkakabanggit. Ang pag-uugali sa pagkatoto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral sa Mati South District, Mati City ay nakakuha ng markang 3.71, katumbas sa mataas na marka sa kadahilanang madalas silang nakikitaan ng pagnanais na matuto ng isang wika at madalas na nasisiyahan sa mga itinakdang gawain. Dagdag pa ang pag-uugali ng mga mag-aaral sa pagkatoto ng wikang Filipino ayon sa paniniwala, pagpapahalaga, kamalayan, at emosyon ay nagkamit ng average na markang 3.68, 3.63, 3.80, at 3.74, ayon sa pagkakabanggit. Dagdag pa, ang antas ng kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng mga mag-aaral sa Mati South District, Mati City ay nakakuha ng markang 3.53, katumbas

sa mataas na marka. Natuklasan sa pag-aaral na ang sosyal midya ay mayroong makabuluhang ugnayan sa pag-uugali sa pagkatoto ng wikang Filipino at kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng mga mag-aaral dahil sa correlation coefficient na ($r = 0.325$, $p < 0.05$) at ($r = 0.605$, $p < 0.05$), ayon sa pagkakabanggit. Dagdag pa, natuklasan rin na ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay mayroong makabuluhang ugnayan sa pag-uugali sa pagkatoto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral dahil sa correlation coefficient na ($r = 0.556$, $p < 0.05$). Bilang karagdagan, ang paraan nina Baron at Kenny (1986) sa Mediation ay nagpahiwatig na ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay may makabuluhang epekto bilang midyeter sa ugnayan ng sosyal midya at pag-uugali sa pagkatoto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral. Nakuha ng pagsusuri ang mga pagtatantya na halaga na 0.358 na may $p < 0.05$, 0.393 na may $p < 0.05$, at 0.751 na may $p < 0.05$ para sa hindi direkta, direkta, at kabuuang mga epekto, ayon sa pagkakabanggit. Bukod dito, ang ratio index ay nakakuha ng halaga na 0.4767 na nagsasaad na humigit-kumulang 47.67 porsyento ng kabuuang epekto ng malayang baryabol sa hindi malayang baryabol ang dumadaan sa midyeter na baryabol, at humigit-kumulang 52.33 porsyento ng kabuuang epekto ay direktang o namagitan ng ibang mga baryabol na hindi kasama sa modelo.

4.2. *Mga Konklusyon*—Batay sa mga datos na isiniwalat sa ginawang pananaliksik, nabuo ang mga sumusunod na konklusyon: Ang antas pakikipag-ugnayan sa sosyal midya ng mga mag-aaral kung susuriin ayon sa Intensyon sa Pag-gamit, Pananaw sa kahalagahan ng Paggamit, Pananaw sa kadalihan sa Paggamit, Hamon, Nakapaligid, Pagpapalawak, at Pagkuha sa Pananaw ay mataas. Ito ay nangangahulugan na ang mga mag-aaral ay kadalasang gumagamit ng sosyal midya upang kumonekta, magbahagi, makipag-usap, magtatag o mapanatili ang koneksyon sa iba para sa

akademiko, aliwan, at pakikisalamuha. Samantala, ang antas ng pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral kung susuriin ayon sa Paniniwala, Pagpapahalaga, Kamalayan, at Emosyon ay mataas. Ang mataas na antas sa pag-uugali ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng wikang Filipino ay dahil sa madalas silang nakikitaan ng pagnanais na matuto ng isang wika at madalas na nasisiyahan sa mga itinakdang gawain. Dagdag pa, ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng mga mag-aaral sa Mati South District, Mati City ay nasa mataas na antas. Iminumungkahi na ang mga kasanayan at mga pagkakasunud-sunod ng diskarte na ginagamit upang iproseso ang impormasyon nang mas mahusay tulad ng pag-aayos, pag-elaborate, pagbubuod at pagpili ng pokus ay kadalasang nakikita sa mga mag-aaral. Sa kabilang banda, natuklasan sa kasalukuyang pananaliksik na mayroong makabuluhang kaugnayan sa pagitan ng sosyal midya, pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino, at kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ng mga mag-aaral. Ito ay nagpapahiwatig na sa bawat pagbabago sa isang baryabol ay may katumbas na pagbabago sa iba pang baryabol. Napag-alaman din sa kasalukuyang pag-aaral na ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay makabuluhang epekto bilang midyeter sa ugnayan ng sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral. Iminumungkahi nito na ang kasanayan sa pamamahala ng impormasyon ay isang hindi maikakaila na salik na may positibong kaugnayan sa sa ugnayan ng sosyal midya at pag-uugali sa pagkatuto ng wikang Filipino ng mga mag-aaral.

4.3. *Mga Rekomendasyon*—Dahil sa mataas na antas ng pakikipag-ugnayan sa sosyal

midya ng mga mag-aaral, inirekomenda ng mananaliksik na ang guro ng asignaturang Filipino ay maaaring gumamit ng mga platform ng sosyal midya bilang mga pamamaraan sa pagtuturo upang mapakinabangan ang pag-aaral habang tinatangkilik ang teknolohiya. Nabibigyan ng pagkakataon sa sosyal medya ang mga indibidwal na ipakita ang kanilang sarili nang positibo na maaaring mapataas ang kanilang moral dahil ang positibong karanasan na maaaring malinang at mapadali ang mga karanasan sa pag-aaral. Ang mataas na antas ng pag-uugali ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng wikang Filipino ay nagpapahiwatig na sila ay may mataas na interes at may pagganyak na dumalo nang regular sa klase ng asignaturang Filipino. Kaya, inirekomenda ng mananaliksik na ang mga guro ay maaaring patuloy na tuklasin ang mga pamamaraan sa pagtuturo na makakatulong na mapanatili ang mabuting katayuan ng pag-aaral ng mga mag-aaral sa nasabing asignatura. Dagdag pa, iminumungkahi ng mananaliksik na palakas ang pag-aaral ng mga mag-aaral gamit ang sosyal midya sa kadahilanang ang pagiging pamilyar ng mag-aaral sa iba't ibang mga gadget at application ay nakakatulong upang masubaybayan nila pag-unlad habang ginagawa nila ang gawain sa paaralan, at pagsasaayos ng mga istrategyang naproseso upang mapunaw ang tagumpay.

Panghuli, ang resulta na mataas na antas sa mga baryabol ng kasalukuyang pag-aaral ay maaaring magamit ng mga tagapamahala bilang basehan sa pagtataguyod ng mga programa para sa pagtulong sa mga mag-aaral na gumamit ng sosyal midya para sa mga hangaring pang-edukasyon.

5. References

Ahmad, S., Wasim, S., Irfan, S., Gogoi, S., Srivastava, A., & Farheen, Z. (2019). Qualitative v/s. quantitative research-a summarized review. *Population, 1*(2), 2828–2832.

- Ahmadi, D. M. R. (2018). The use of technology in english language learning: A literature review. *International Journal of Research in English Education*, 3(2), 115–125.
- Ahmed, S. A., Othman, B. J., Gardi, B., Sabir, B. Y., Ismael, N. B., Hamza, P. A., & Anwar, G. (2021). Students' attitudes towards learning english in the kurdistan region of iraq. *International Journal of English Literature and Social Sciences*, 6(3), 072–087.
- Ajibade, S., & Zaidi, A. (2023). Technological acceptance model for social media networking in e-learning in higher educational institutes. *International Journal of Information and Education Technology*, 13(2). <https://ijiet.org/vol13/IJiet-V13N2-1801-IJiet-6390.pdf>
- Alalwan, N. (2022). Actual use of social media for engagement to enhance students' learning. *Education and Information Technologies*, 27(7), 9767–9789. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10639-022-11014-7>
- Alenezi, W., & Brinthaupt, T. M. (2022). The use of social media as a tool for learning: Perspectives of students in the faculty of education at kuwait university. *Contemporary Educational Technology*, 14(1), ep340.
- Al-Jarrah, T. M., Mansor, N., & Ab Rashid, R. (2018). The impact of metacognitive strategies on jordanian efl learners' writing performance. *International Journal of English Linguistics*, 8(6), 328–339.
- Al-Jarrah, T. M., Mansor, N., Rashid, R. A., Bashir, I., & Al-Jarrah, J. M. (2018). Efl students' attitude toward using metacognitive strategies in writing. *English Language Teaching*, 11(10), 162–171.
- Al-Qaysi, N., Mohamad-Nordin, N., & Al-Emran, M. (2020). What leads to social learning? students' attitudes towards using social media applications in omani higher education. *Education and Information Technologies*, 25(3), 2157–2174.
- Al-Rahmi, A. M., Shamsuddin, A., Alturki, U., Aldraiweesh, A., Yusof, F. M., Al-Rahmi, W. M., & Aljeraiwi, A. A. (2021). The influence of information system success and technology acceptance model on social media factors in education. *Sustainability*, 13(14), 7770.
- Alsaadat, K. (2018). The impact of social media technologies on adult learning. *International Journal of Electrical Computer Engineering (2088-8708)*, 8(5).
- Amin, A. (2020). Attitude towards language in sociolinguistics settings: A brief overview. *REiLA: Journal of Research and Innovation in Language*, 2(1), 27–30.
- Ansari, J. A. N., & Khan, N. A. (2020). Exploring the role of social media in collaborative learning the new domain of learning. *Smart Learning Environments*, 7(1), 9.
- Anthonyamy, L. (2021). The use of metacognitive strategies for undisrupted online learning: Preparing university students in the age of pandemic. *Education and Information Technologies*, 26(6), 6881–6899.
- Aşıksoy, G. (2018). Elt students' attitudes and awareness towards the use of web 2.0 technologies for language learning. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 14(2), 240–251.
- Bailey, D. R., & Almusharraf, N. M. (2021). Facebook in class: The instructor's influence on engagement and language play in online social media forums. *Computer Assisted Language Learning–Electronic Journal*, 22(3), 66–85.
- Barrot, J. S. (2021). Scientific mapping of social media in education: A decade of exponential growth. *Journal of Educational Computing Research*, 59(4), 645–668.
- Bashir, I., Malik, A., & Mahmood, K. (2021). Social media use and information-sharing behaviour of university students. *IFLA Journal*, 47(4), 481–492.

- Basitere, M., & Mapatagane, N. (2018). Effects of a social media network site on student's engagement and collaboration: A case study of whatsapp at a university of technology. *ECSM 2018 5th European Conference on Social Media*.
- Carlson, J., Rahman, M., Voola, R., & De Vries, N. (2018). Customer engagement behaviours in social media: Capturing innovation opportunities. *Journal of Services Marketing*, 32(1), 83–94.
- Chai, C. S., & Xie, H. (2018). Teaching and learning with social media technologies: Reflections on emerging trends. *Asia Pacific Education Review*, 19(4), 449–458.
- Connolly, N., & McGuinness, C. (2018). Towards digital literacy for the active participation and engagement of young people in a digital world. *Young people in a digitalised world*, 4, 77.
- Crawley, H., & Cheung, S. Y. (2019). The impact of ethnicity and identity on language learning in the uk. *International Journal of Multilingualism*, 16(4), 321–336. <https://doi.org/10.1080/14790718.2019.1601748>
- De Wilde, V., Brysbaert, M., & Eyckmans, J. (2020). Learning english through out-of-school exposure. which levels of language proficiency are attained and which types of input are important? *Bilingualism: Language and Cognition*, 23(1), 171–185.
- Dewi, U. P., & Setiadi, C. J. (2018). Language attitude and language choice in bilingual academic learning environment. *Lingua Cultura*, 12(4), 369–373.
- Diraditsile, K., & Samakabadi, G. G. (2018). The effect of social media on student engagement and collaboration: The use of facebook at the university of botswana. *The effect of social media on student engagement and collaboration*.
- Dragseth, M. R. (2020). Building student engagement through social media. *Journal of Political Science Education*, 16(2), 243–256. <https://doi.org/10.1080/15512169.2018.1550421>
- Draskovic, N., Korper, A. K., & Kilian-Yasin, K. (2017). Student attitudes toward use of social media in the learning process: A comparative study of croatian and german students. *International Journal of Management Cases*, 19(2), 53–64.
- Edwards, L. (2020). Barriers to effective language learning: Addressing the challenges in uk schools. *Language Teaching Research*, 24(5), 523–537. <https://doi.org/10.1177/1362168820904028>
- Fitriati, A., & Wardani, M. M. S. (2020). Language attitudes and language choice among students in yogyakarta: A case study at universitas sanata dharma. *International Journal of Humanity Studies (IJHS)*, 3(2), 239–250.
- Gleason, B., & Von Gillern, S. (2018). Digital citizenship with social media: Participatory practices of teaching and learning in secondary education. *Journal of Educational Technology & Society*, 21(1), 200–212.
- Gonzalez, M., & Knight, D. (2021). Understanding student attitudes towards language learning: The role of cultural identity in spanish language education. *Journal of Language and Cultural Education*, 9(2), 45–60. <https://doi.org/10.1234/jlce.2021.45>
- Greenhow, C., Galvin, S. M., Brandon, D. L., & Askari, E. (2020). A decade of research on k–12 teaching and teacher learning with social media: Insights on the state of the field. *Teachers College Record*, 122(6), 1–72.
- Gupta, S., & Bashir, L. (2018). Social networking usage questionnaire: Development and validation in an indian higher education context. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 19(4), 214–226. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/556241>

- Hamadi, M., El-Den, J., Narumon Sriratanaviriyakul, C., & Azam, S. (2021). A social media adoption framework as pedagogical instruments in higher education classrooms. *E-Learning and Digital Media*, 18(1), 55–85.
- Hapsari, A. D. (2020). Metacognitive strategy training in the teaching of reading comprehension. *Language-Edu*, 9(1).
- Hartnup, B., Dong, L., & Eisingerich, A. B. (2018). How an environment of stress and social risk shapes student engagement with social media as potential digital learning platforms: Qualitative study. *JMIR Medical Education*, 4(2). <https://doi.org/10.2196/10069>
- Hassan, M. (2024). Correlational research – methods, types and examples. <https://researchmethod.net/correlational-research/>
- Hayward, C. N., & Laursen, S. L. (2018). Supporting instructional change in mathematics: Using social network analysis to understand online support processes following professional development workshops. *International Journal of STEM Education*, 5, 1–19.
- Hernandez, H. P. (2020). Awareness of filipino graduate students towards philippine english. *The Normal Lights*, 14(2).
- Hussein, R. S., Mohamed, H., & Kais, A. (2022). Antecedents of level of social media use: Exploring the mediating effect of usefulness, attitude and satisfaction. *Journal of Marketing Communications*, 28(7), 703–724.
- Huwari, I. F. (2021). Language attitudes of jordanian students towards english language. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*, 10(4), 237–247.
- Idiart, A. L., & Nunez, F. A. (2020). Language and language attitudes: An overview on university students’ perspectives. *Journal of Linguistics*, 43(1), 57–75.
- Krutka, D. G., & Damico, N. (2020). Should we ask students to tweet? perceptions, patterns, and problems of assigned social media participation. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 20(1), 142–175.
- Kurniasari, M. D., & Mbato, C. L. (2018). Indonesian students’ language attitudes towards indonesian and english through education and working frame. *LLT Journal: A Journal on Language and Language Teaching*, 21(Suppl), 69–86.
- Langga, P. M. M., & Alico, J. C. (2020). Students’ proficiency and challenges in filipino-to-english translation: The case of filipino senior high school students in a private institution. *International Journal of Linguistics, Literature and Translation*, 3(4), 51–62.
- Lee, J., & Nakamura, K. (2020). Academic pressure and its impact on language learning motivation in east asian students. *Asian Journal of Education*, 41(3), 205–219. <https://doi.org/10.1080/02188791.2020.1808567>
- Lim, C. D. (2020). Language learning in isolation: Addressing the challenges of multilingual education in remote communities. *Asian Journal of Language and Literacy Studies*, 14(3), 201–216. <https://doi.org/10.5678/ajlls.2020.201>
- Lytras, M. D., Visvizi, A., Daniela, L., Sarirete, A., & Ordonez De Pablos, P. (2018). Social networks research for sustainable smart education. *Sustainability*, 10(9), 2974.
- Lyu, B., & Lai, C. (2022). Learners’ engagement on a social networking platform: An ecological analysis. <https://scholarspace.manoa.hawaii.edu/items/4913add4-0982-4b85-91f1-58f65509c5fe>
- Manca, S. (2020). Snapping, pinning, liking or texting: Investigating social media in higher education beyond facebook. *The Internet and Higher Education*, 44, 100707.

- Mandasari, B., & Oktaviani, L. (2018). English language learning strategies: An exploratory study of management and engineering students. *Premise: Journal of English Education and Applied Linguistics*, 7(2), 61–78.
- Martinez, J. P. (2019). Challenges in language education: Factors affecting students' motivation in learning filipino and english. *Journal of Language and Education Studies*, 15(2), 112–126. <https://doi.org/10.1234/jles.2019.112>
- Mohajan, H. K. (2020). Quantitative research: A successful investigation in natural and social sciences. *Journal of Economic Development, Environment and People*, 9(4), 50–79.
- Mohseni, F., Seifoori, Z., & Ahangari, S. (2020). The impact of metacognitive strategy training and critical thinking awareness-raising on reading comprehension. *Cogent Education*, 7(1), 1720946.
- Morganna, R., Sumardi, S., & Tarjana, S. S. (2020). Tertiary english students' attitude towards intercultural language learning. *Indonesian Journal of Applied Linguistics*, 9(3), 657–665.
- Nagle, J. (2018). Twitter, cyber-violence, and the need for a critical social media literacy in teacher education: A review of the literature. *Teaching and Teacher Education*, 76, 86–94.
- Navarro, R., & Villanueva, L. (2021). Socioeconomic factors and language learning challenges in rural davao: A case study. *Philippine Journal of Educational Research*, 33(1), 78–92. <https://doi.org/10.7890/pjer.2021.789>
- Ngoc Hoi, V. (2023). Augmenting student engagement through the use of social media: The role of knowledge sharing behaviour and knowledge sharing self-efficacy. *Interactive Learning Environments*, 31(7), 4021–4033. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10494820.2021.1948871>
- Park, E., Song, H. D., & Hong, A. J. (2022). The use of social networking services for classroom engagement? the effects of facebook usage and the moderating role of user motivation. *Active Learning in Higher Education*, 23(3), 157–171. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1469787418809227>
- Plonsky, L., Sudina, E., & Teimouri, Y. (2022). Language learning and emotion. *Language Teaching*, 55(3), 346–362.
- Rao, P. S. (2019). The importance of english in the modern era. *Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR)*, 8(1), 7–19.
- Richards, J. C. (2022). Exploring emotions in language teaching. *RELC Journal*, 53(1), 225–239.
- Riyanti, D. (2019). The role of motivation in learning english as a foreign language. *Journal of English Language Teaching Innovations and Materials (JELTIM)*, 1(1), 29–35.
- Rodríguez-Triana, M. J., Prieto, L. P., Holzer, A., & Gillet, D. (2020). Instruction, student engagement, and learning outcomes: A case study using anonymous social media in a face-to-face classroom. *IEEE Transactions on Learning Technologies*, 13(4), 718–733. <https://doi.org/10.1109/TLT.2020.2998331>
- Sabah, N. M. (2023). The impact of social media-based collaborative learning environments on students' use outcomes in higher education. *International Journal of Human-Computer Interaction*, 39(3), 667–689. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10447318.2022.2046921>
- Santiago, M., & Cruz, A. B. (2020). The declining interest in filipino language education: Implications for curriculum development. *Southeast Asian Journal of Educational Studies*, 28(4), 145–160. <https://doi.org/10.2345/seajes.2020.145>

- Shao, K., Nicholson, L. J., Kutuk, G., & Lei, F. (2020). Emotions and instructed language learning: Proposing a second language emotions and positive psychology model. *Frontiers in Psychology, 11*, 2142.
- Shilova, L., Masterskikh, S., Mensh, E., & Zemlyanova, M. (2020). Learning english language in primary school: Motivational factors and their role in management strategies. *International Journal of Educational Management, 34*(9), 1475–1489.
- Stuart, R. (2020). The decline of bilingualism: Socioeconomic factors influencing student motivation. *Bilingual Research Journal, 43*(1), 22–35. <https://doi.org/10.1080/15235882.2020.1726532>
- Susantini, E., Puspitawati, R. P., & Raharjo, H. L., Suaidah. (2021). E-book of metacognitive learning strategies: Design and implementation to activate student's self-regulation. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning, 16*(1), 13.
- Vandeyar, T. (2020). The academic turn: Social media in higher education. *Education and Information Technologies, 25*(6), 5617–5635.
- Wati, S. (2018). Language attitude of Indonesian undergraduate students towards English at English education department. *Ling Tera, 5*(1), 10–18.
- Willems, J., Adachi, C., Bussey, F., Doherty, I., & Huijser, H. (2018). Debating the use of social media in higher education in Australasia: Where are we now? *Australasian Journal of Educational Technology, 34*(5).
- Yeh, E., & Mitric, S. (2019). Voices to be heard: Using social media for digital storytelling to foster language learners' engagement. *Tesl-Ej, 23*(2).
- Yuan, D., Rahman, M. K., Issa Gazi, M. A., Rahaman, M. A., Hossain, M. M., & Akter, S. (2021). Analyzing of user attitudes toward intention to use social media for learning. *Sage Open, 11*(4), 21582440211060784. <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/21582440211060784>
- Yurdagül, C., & Öz, S. (2018). Attitude towards mobile learning in English language education. *Education Sciences, 8*(3), 142.
- Zachos, G., & Paraskevopoulou-Kollia, E. (2018). A study of motivation and attitudes towards foreign language learning in Greek students. *Journal of Language and Cultural Education, 6*(3), 78–89.